

Pensioenfonds van de Nederlandse Bisdommen

Verslag van de niet-uitvoerende bestuurders van PNB

Verslagjaar 2025

Inleiding

De niet-uitvoerende bestuurders van de Instelling Pensioenfonds van de Nederlandse Bisdommen (hierna: PNB) kijken terug op een dynamisch en intensief jaar 2025. Positief is dat het bestuur gedurende het gehele jaar op volle sterkte heeft kunnen functioneren; sinds begin 2025 zijn er geen vacatures meer. De borging van de bestuurlijke continuïteit (van zowel het bestuur als overige PNB-gremia) blijft echter een structureel aandachtspunt en zal daarom regelmatig terugkeren op de agenda van bestuur en intern toezicht.

Aan het begin van 2025 lag de nadruk op de afronding van de implementatie van de Digital Operational Resilience Act (DORA). Gedurende het jaar zijn aanvullende maatregelen genomen om de digitale weerbaarheid van PNB te waarborgen en verder te versterken. In het najaar is gestart met een SWOT-analyse en de evaluatie van de bestaande strategie. Op basis hiervan is eind 2025 een herijkte strategie vastgesteld, opgenomen in het strategisch beleidsplan 2026–2028. Daarnaast bleef de financiële positie van PNB in 2025 robuust. Conform de missie en ambitie van het fonds heeft daarom volledige indexatie per 1 januari 2026 kunnen plaatsvinden. Tevens is, in lijn met het premiekortingsbeleid, besloten de premies voor 2026 stabiel te houden.

Het jaar 2025 stond bovenal in het teken van de verdere voorbereiding op de nieuwe pensioenregeling binnen het vernieuwde pensioenstelsel. Hoewel hierover intensief overleg is gevoerd met diverse gremia en stakeholders en verschillende acties zijn ondernomen, is de voortgang aanzienlijk achtergebleven bij de verwachtingen. Dit baart het niet-uitvoerend bestuur zorgen, temeer omdat de (wettelijke) deadlines voor afronding van het invaardossier steeds dichterbij komen. Het is daarom van groot belang dat de projectorganisatie - in afstemming met de betrokken partijen - de noodzakelijke maatregelen treft om de planning voor 2026 te realiseren en tijdig een volledig en adequaat invaardossier aan te leveren. Het niet-uitvoerend bestuur zal de voortgang in 2026 dan ook nog intensiever monitoren en de dialoog hierover met het uitvoerend bestuur verder versterken.

Bij deze en andere ontwikkelingen is het niet-uitvoerend bestuur vanuit zijn toezichthoudende rol betrokken geweest. Het reguliere bestuursverslag over 2025 gaat hier nader op in. In het vervolg van dit eigen intern toezicht verslag van het niet-uitvoerend bestuur worden de relevante ontwikkelingen specifiek vanuit toezichtsperspectief belicht. Allereerst wordt ingegaan op de inrichting en organisatie van het intern toezicht van PNB.

Organisatie intern toezicht PNB

Organisatie en werkwijze intern toezicht

De bestuurlijke organisatie van PNB is op basis van het omgekeerd gemengd bestuursmodel ingericht. Het bestuur van PNB bestaat uit vier uitvoerende bestuurders en vijf niet-uitvoerende bestuurders, waaronder de onafhankelijke voorzitter. De niet-uitvoerende bestuurders laten zich in hun toezichthoudende taak bijstaan door een onafhankelijke Auditcommissie. Daarnaast is het sleutelfunctiehouderschap interne audit, ter verdere versterking van het intern toezicht, aan een niet-uitvoerend bestuurder toebedeeld.

In het bestuursreglement is een taakverdeling vastgelegd waaruit volgt dat het bestuur als geheel verantwoordelijk is voor de vaststelling van de strategie, het beleid en de begroting, en dat de uitvoerende bestuurders verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van dit beleid alsmede - in voorkomend gevallen - voor het toezicht op partijen die diensten voor het fonds verrichten. De niet-uitvoerende bestuurders zijn op hun beurt belast met het intern toezicht.

Dit onderscheid in taken en verantwoordelijkheden komt ook tot uitdrukking in de agenda, de bestuursstukken alsmede in de notulen van de bestuursvergaderingen. Daarnaast draagt het loskoppelen van intern toezicht-vergaderingen (alleen het niet-uitvoerende deel van het bestuur neemt deel) van reguliere bestuursvergaderingen (het volledige bestuur neemt deel) bij aan de onafhankelijkheid en rolvastheid van het intern toezicht.

Het niet-uitvoerend bestuur staat het uitvoerend bestuur daarnaast met raad ter zijde. Het uitvoerend bestuur heeft in het niet-uitvoerend bestuur een welwillende, maar kritische gesprekspartner die zoekt naar zorgvuldig uitgevoerd beleid, consistent handelen, waarbij de belanghebbenden centraal staan. Niet alleen het handelen, maar ook de onderbouwing daarvan wordt getoetst. Het niet-uitvoerend bestuur staat dichterbij de achterban dan het uitvoerend bestuur (de niet-uitvoerende bestuurders zijn immers door de belanghebbenden voorgedragen) en houdt - in overleg met het verantwoordingsorgaan - scherp in het oog dat de diverse belangen evenwichtig afgewogen zijn.

Kerntaak en normenkader

Op grond van artikel 104 Pensioenwet bestaat de kerntaak van de niet-uitvoerende bestuurders uit het toezicht op:

- de uitvoering van het beleid en de algemene gang van zaken;
- de adequate risicobeheersing; en
- de evenwichtige belangenafweging.

De basis voor het intern toezicht wordt dus gevormd door de (Pensioen)wet, maar ook door de Code Pensioenfondsen en de door sector-toezichthouder De Nederlandsche Bank (hierna: DNB) aangegeven prioriteiten en aandachtspunten.

Toezichtvisie

Bovengenoemd normenkader is uitgewerkt in een toezichtvisie waarin tevens is vastgelegd over welke onderwerpen het niet-uitvoerend bestuur zich in een bepaald jaar een oordeel wenst te vormen. Hiermee wordt, voor wat betreft het intern toezicht, tevens invulling gegeven aan de Code Pensioenfondsen 2024 (hierna: de Code). Deze Code vormt tevens een belangrijk uitgangspunt voor het bestuur én intern toezicht binnen PNB.

Verantwoording

Het niet-uitvoerend bestuur legt in het bestuursverslag, op basis van de vooraf vastgestelde toezichtvisie verantwoording af over de verrichte werkzaamheden, rapporteert de bevindingen en doet (zo nodig) aanbevelingen. Daarnaast legt het niet-uitvoerend bestuur jaarlijks verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan over het toezicht op de werkzaamheden van het bestuur.

Vergaderingen 2025 en zelfevaluatie

90 In 2025 hebben de niet-uitvoerende bestuurders tweemaal in aanwezigheid van de Auditcommissie vergaderd. Daarnaast heeft een gezamenlijke vergadering van de niet-uitvoerende bestuurders met een delegatie van het Verantwoordingsorgaan plaatsgevonden. Hierin hebben de niet-uitvoerende bestuurders verantwoording afgelegd over het door hen gevoerde toezicht in 2024. Tijdens de najaarsvergadering van het niet-uitvoerend bestuur heeft de zelfevaluatie plaatsgevonden van het intern toezicht in aanwezigheid van de Auditcommissie. Daarnaast hebben vier aanvullende separate vergaderingen van het niet-uitvoerend bestuur plaatsgevonden waarin de nadruk van bespreking lag op de voortgang van de voorbereiding op de transitie. Het niet-uitvoerend bestuur is in 2025 in totaal dus zeven keer bij elkaar gekomen.

100 Verder hebben de niet-uitvoerende bestuurders, deel uitmakend van het bestuur, aan alle algemene bestuursvergaderingen in het verslagjaar deelgenomen. Tot slot heeft de heer Vergroesen, als sleutelfunctiehouder interne audit binnen het niet-uitvoerend bestuur, vergaderingen georganiseerd waarin het auditjaarplan, opdrachtbrieven en auditrapportages zijn besproken. Daarnaast heeft hij vanuit zijn sleutelfunctiehouderschap interne audit enkele assurance bijeenkomsten van het klantenplatform van de uitvoeringsorganisatie bijgewoond.

Opvolging eerdere aanbevelingen

De niet-uitvoerende bestuurders stellen op basis van een integraal door het uitvoerend bestuur bijgehouden overzicht vast dat de aanbevelingen van de diverse controlerende partijen over het verslagjaar 2024 voor een belangrijk deel zijn opgevolgd. Sinds 2023 zijn er twee aan Wtp gerelateerde aanbevelingen vanuit het niet-uitvoerend bestuur, die gelet op de aard van de aanbeveling, continu aandacht vragen gedurende de transitie en die dus nog steeds van kracht zijn:

- Extra aandacht wordt gevraagd voor de monitoring van de pensioenuitvoeringsorganisatie, gelet op het feit dat zij naast de intensieve voorbereidingen van de dienstverlening op het nieuwe pensioenstelsel tevens moet waarborgen dat de reguliere dienstverlening op niveau blijft.
- 115 ▪ Het wordt cruciaal geacht dat alle relevante partijen gedurende het Wtp-transitieproces continu voldoende betrokken en gehoord blijven teneinde tot een gezamenlijk gedragen regeling te komen.

Daarnaast is er één aanbeveling vanuit verslagjaar 2024 die nog niet volledig is opgevolgd:

- 120 ▪ In 2023 heeft vanuit het uitvoerend bestuur een analyse van de verwachte toekomstige kosten plaatsgevonden waaruit volgde dat het zelfstandig bestaansrecht van PNB, vanuit kostenperspectief, op de lange termijn gewaarborgd is. Aanbevolen is om deze analyse te updaten en daarbij, naast een inschatting van de kosten tot transitie, ook in te gaan op de verwachte kosten die vanaf transitie binnen het nieuwe stelsel aan de orde zullen zijn.

125 Oordeel niet-uitvoerend bestuur: Het niet-uitvoerend bestuur constateert dat in 2025 belangrijke stappen zijn gezet om de kosten tot aan en na het invaren beter inzichtelijk te maken. Voor een volledig beeld van de kosten vanaf 2028 is PNB echter mede afhankelijk van de tarifiering van de uitvoeringsorganisatie. Het niet-uitvoerend bestuur begrijpt dat de uitvoeringsorganisatie pas definitief inzicht kan geven in deze kosten zodra sociale partners en PNB hun keuzes ten aanzien van het ontwerp van de nieuwe regeling hebben vastgesteld. Het niet-uitvoerend bestuur ziet deze nadere informatie dan ook met belangstelling tegemoet.

130 Zodra dit inzicht beschikbaar is, zal binnen het bestuur het gesprek worden aangegaan over de consequenties voor de kostenvoorziening en -opslagen onder de Wtp en over de mogelijke impact op het langetermijn zelfstandig bestaansrecht van het fonds.

135 Toezichtthema's 2025

Naast de in de Code Pensioenfondsen benoemde normen heeft het niet-uitvoerend bestuur voor 2025 de volgende specifieke thema's geïdentificeerd die bijzondere aandacht hebben gevraagd vanuit intern toezichtperspectief:

- 140 ▪ De in het interne auditplan van PNB voor 2025 opgenomen onderwerpen
- Specifiek door het niet-uitvoerend bestuur gedefinieerde thema's:
 - Beheerste Wtp-transitie
 - Doorontwikkeling MVB-beleid

145 In het vervolg van dit verslag zal op deze aspecten nader worden ingegaan. Eventuele aanbevelingen aan het uitvoerend bestuur zijn hierin zichtbaar weergegeven. Vervolgens volgt een samenvatting van de voornaamste aanbevelingen van de Auditcommissie. En aan het slot van dit verslag wordt ingegaan op de thema's waarop het niet-uitvoerend bestuur in 2026 zijn bijzondere aandacht vanuit toezichtperspectief zal vestigen.

150 Oordeel en verantwoording over toezichtthema's 2025

Naleving Code Pensioenfondsen

Het bestuur als geheel onderschrijft de naleving van de Code Pensioenfondsen. Daar waar normen niet (volledig) worden nageleefd wordt hierover gemotiveerd verantwoording afgelegd in het bestuursverslag. Aangezien dit een verantwoording van het voltallige bestuur betreft, wordt verwezen naar het bestuursverslag. Jaarlijks beoordeelt en bespreekt het bestuur aan de hand van een overzicht in hoeverre de diverse normen nog steeds worden nageleefd. Een integrale en actuele versie van deze inventarisatie is beschikbaar op de documentenpagina op de website van het fonds.

160 In dit verslag van de niet-uitvoerend bestuurders wordt volstaan met een korte beschouwing bij twee thema's die vanuit intern toezichtperspectief in het afgelopen jaar bijzondere aandacht verdienen:

▪ **Norm 4: Kennen van de voorkeuren van de belanghebbenden**

165 *Het pensioenfonds verdiept zich in de voorkeuren van de bij het pensioenfonds betrokken belanghebbenden en betreft deze voorkeuren bij het bepalen van zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten en gaat daarover met de belanghebbenden in gesprek. Het pensioenfonds rapporteert hierover jaarlijks in het bestuursverslag.*

170 Oordeel niet-uitvoerend bestuur: In deze transitiefase richting een nieuwe pensioenregeling binnen het vernieuwde pensioenstelsel acht het niet-uitvoerend bestuur het van essentieel belang dat rekening wordt gehouden met de uiteenlopende voorkeuren en belangen van alle bij PNB betrokken stakeholders. Deze norm sluit goed aan bij de nog lopende aanbeveling over 2023 om te borgen dat relevante partijen gedurende het Wtp-transitieproces continu adequaat worden betrokken en gehoord, zodat een breed gedragen nieuwe regeling tot stand kan komen.

175 Het niet-uitvoerend bestuur is van oordeel dat in 2025 op een goede wijze invulling is gegeven aan deze norm. Naast het in 2023 uitgevoerde inventariserende onderzoek onder vertegenwoordigers van de sociale

partners en het risicopreferentieonderzoek in 2024 (waarbij ook vragen over voorkeuren op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen zijn meegenomen), is in 2025 gestart met een repeterend deelnemersonderzoek gericht op het monitoren van communicatiedoelstellingen in het kader van de transitie. Dit heeft waardevolle uitkomsten en inzichten opgeleverd. Ook bevestigt het onderzoek dat deelnemers het belangrijk vinden dat zij goed en tijdig worden geïnformeerd; persoonlijke communicatie wordt daarbij bijzonder gewaardeerd. PNB onderzoekt daarom mogelijkheden voor (fysieke en digitale) bijeenkomsten en werkt verder aan het vergroten van de digitale bereikbaarheid.

Naast deze onderzoeken is in 2025 opnieuw substantieel aandacht besteed aan de contacten met de opdrachtgever en de bisdomgeledingen. Begin 2025 heeft PNB het concept-transitieplan beoordeeld, waarna in de werkgroep EcC-PNB uitvoering is gegeven aan de benodigde aanscherpingen en aanvullingen. Het niet-uitvoerend bestuur stelt met tevredenheid vast dat de ambities van de sociale partners ten aanzien van de nieuwe regeling inmiddels zijn vertaald in concrete doelstellingen, maatstaven en bandbreedtes die door PNB worden onderschreven. Dit draagt naar verwachting positief bij aan het formele opdrachtaanvaardingstraject dat in 2026 - onder aanzienlijke tijdsdruk - moet worden doorlopen.

In dit traject zal PNB ook moeten beoordelen in hoeverre sociale partners, op basis van de in 2024 vastgestelde overleg- en beslisstructuur, gedurende de transitie voldoende betrokken en gehoord zijn. Het niet-uitvoerend bestuur uit hierbij zijn zorg dat het afstemmingsproces in 2026 onder hoge druk zal plaatsvinden, aangezien het definitieve ontwerp van de regeling ultimo 2025 nog niet was afgerond en in 2026 nog belangrijke voorbereidingen voor besluitvorming moeten worden getroffen. Hoewel tijdsdruk in dergelijke processen niet ongebruikelijk is, mag dit echter nooit ten koste gaan van de noodzakelijke zorgvuldigheid.

Tot slot is het niet-uitvoerend bestuur tevreden over de wijze waarop het Verantwoordingsorgaan in 2025 is betrokken en geïnformeerd door het uitvoerend bestuur over de voortgang van de transitie. Ook hier geldt echter dat door de opgelopen vertraging minder voortgang is geboekt dan oorspronkelijk beoogd.

▪ **Norm 6: Visie hebben op kwaliteit, kosten en uitbesteding**

Het pensioenfonds heeft een visie op de kwaliteit van de uitvoering van de pensioenregeling en het daarbij behorende kostenniveau. Het pensioenfonds monitort de kwaliteit en kosten van uitvoering en evalueert deze jaarlijks.

Oordeel niet-uitvoerend bestuur: Het niet-uitvoerend bestuur is tevreden over de intensieve monitoring van uitbestedingsaspecten door het uitvoerend bestuur en de tweede lijn. De implementatie van DORA heeft zichtbaar bijgedragen aan de verdere verdieping van het uitbestedingsbeleid en de versterking van de controle op de gehele keten van uitbesteding binnen de uitvoeringsorganisatie. Het niet-uitvoerend bestuur stelt met tevredenheid vast dat de SLA-resultaten voor de reguliere dienstverlening overwegend positief zijn en dat incidenten zowel in omvang als impact beperkt blijven. Ook de dienstverlening op het gebied van fiduciair beheer en overige consultancyopdrachten is op orde.

Ten aanzien van de Wtp-projectdienstverlening spreekt het niet-uitvoerend bestuur echter zorgen uit. Hoewel de projectorganisatie begin 2025 is versterkt met een externe projectleider, is de voortgang op dit dossier, zoals eerder benoemd, achtergebleven. De oorzaken hiervan zijn divers, maar hangen in belangrijke mate samen met de in 2025 gebleken beperkte rekenkundige capaciteit en discussies over de kwaliteit van de aangeleverde uitkomsten. Het niet-uitvoerend bestuur wil hierover nog geen definitief oordeel vormen

zolang niet alle feiten zijn vastgesteld, maar constateert wel dat ook in dit tijdelijke traject een strakke sturing op uitbesteding noodzakelijk is.

Aanbeveling: Het niet-uitvoerend bestuur verzoekt het uitvoerend bestuur om vanaf 2026 de sturing op de projectorganisatie en de onderliggende partijen verder te intensiveren en hierover frequent tussentijds te rapporteren aan het intern toezicht. Dit is noodzakelijk om het bestuur gezamenlijk voldoende handelingsruimte te geven om, waar nodig, tijdig te escaleren. Gezien het beperkte tijdsvenster in 2026 wordt geadviseerd primair te focussen op oplossingen en afronding van het invaardossier en pas daarna te evalueren waarom de voortgang in 2025 achterbleef en welke oorzaken hieraan ten grondslag lagen.

Het niet-uitvoerend bestuur constateert dat in 2025 meer grip is verkregen op het kostenaspect. Ondanks de verdere stijging van de kosten in het verslagjaar worden de kosten door het uitvoerend bestuur nauwgezet gemonitord, onder meer aan de hand van facturatie en realisatie van kwartaalcijfers. Kostenrealisaties en -overschrijdingen worden uitgebreid en transparant verantwoord. Een blijvend punt van zorg betreffen de omvangrijke Wtp-projectkosten. Het niet-uitvoerend bestuur ziet uit naar de hiervoor genoemde actuele kosteninschatting voor de lange termijn en de discussie hierover, in relatie tot het lange termijn perspectief van het fonds.

Voorts stelt het niet-uitvoerend bestuur met tevredenheid vast dat het totale kostenniveau van PNB - exclusief eenmalige investeringskosten - als percentage van het fondsvermogen nog steeds vergelijkbaar is met dat van soortgelijke fondsen. Daarmee wordt in ieder geval het middellange-termijn zelfstandig bestaansrecht van het fonds ondersteund.

Interne audits 2025

Oordeel niet-uitvoerend bestuur: In 2025 hebben interne audits met betrekking tot Pensioenadministratie en Fiduciair Vermogensbeheer plaatsgevonden. Het niveau van beheersing van risico's met betrekking tot deze onderwerpen wordt op basis van de uitgevoerde audits 'goed' geacht. Dit betekent dat met een redelijke mate van zekerheid is vastgesteld dat het geheel aan beheersmaatregelen in hun opzet, bestaan en werking effectief zijn. Wel zijn enkele kleine aandachtspunten ter overweging geformuleerd die door het uitvoerend bestuur worden opgepakt.

Naast deze reguliere audits heeft in 2025 een vervolg plaatsgevonden op de in 2024 uitgevoerde 'walk along' met betrekking tot de Wtp (om eventuele aandachtspunten tijdig te identificeren en mee te kunnen nemen in het implementatietraject). Op grond van de uitgevoerde evaluatie concludeert de interne auditfunctie dat het governancestelsel, waarbinnen de identificatie, interpretatie, formulering en implementatie van de uitgangspunten aangaande de WTP plaatsvindt, doeltreffend is. Daarbij zijn wel enkele aandachtspunten geformuleerd. Deze bevestigen het beeld dat hiervoor is geschetst met betrekking tot het moeizame verloop van het project in 2025. De uit dit onderzoek voortkomende aanbevelingen ter verbetering van het traject worden dan ook door het niet-uitvoerend bestuur onderschreven.

In algemene zin is het niet-uitvoerend bestuur erg tevreden met de uitkomsten van deze audits. Het niet-uitvoerend bestuur dankt de sleutelfunctiehouder interne audit en de Auditcommissie die een belangrijke rol hebben gespeeld bij de uitvoering hiervan.

Specifieke toezichtthema's 2025

Implementatie Wet toekomst pensioenen

Oordeel niet-uitvoerend bestuur: 2025 was opnieuw een intensief jaar met name op het gebied van de Wtp-transitie. Over de binnen deze transitie uitgevoerde activiteiten wordt uitgebreid gerapporteerd in het bestuursverslag. Het niet-uitvoerend bestuur spreekt zijn waardering uit voor alle tijd en energie die het uitvoerend bestuur vorig jaar wederom heeft gestoken in uitvoering van het project. Tegelijkertijd zijn eerder in dit verslag meermaals zorgen uitgesproken over de voortgang van het project in relatie tot de gestelde deadlines in 2026. Het niet-uitvoerend bestuur beseft heel goed dat het een complex traject betreft met een dynamisch speelveld. Het uitvoerend bestuur zet zich ten volle in om het proces te stroomlijnen en zal dit ook blijven doen. Zoals hiervoor reeds als aanbeveling opgemerkt acht het niet-uitvoerend bestuur het gezien de huidige omstandigheden en in deze fase van het traject van belang dat nu primair wordt gestuurd op oplossingsrichtingen en afronding van het invaardossier. Evaluatie van het project, en eventuele consequenties die hieraan worden verbonden, moet in de ogen van het niet-uitvoerend bestuur, noodgedwongen, op een later moment plaatsvinden.

Overigens stelt het niet-uitvoerend bestuur naar tevredenheid vast dat tegelijkertijd in 2025 toch wel de nodige voortgang is geboekt op diverse deelaspecten van het traject. Denk daarbij met name aan:

- De vertaling van de uitkomsten van het risicopreferentieonderzoek naar de vastlegging van de risicohouding. Deze risicohouding dient als uitgangspunt voor het Wtp-beleggingsbeleid dat momenteel wordt ontworpen.
- De vergevorderde voorbereiding van het communicatieplan en overige formele documentatie, zoals het implementatieplan en invaarsjabloon, ter voorbereiding op het invaardossier. Zodra het ontwerp van de nieuwe regeling is afgerond en het formele besluitvormingstraject doorlopen, kan deze documentatie finaal worden ingevuld en binnen een kort tijdsbestek worden vastgesteld.
- De bevestiging van de uitvoeringsorganisatie dat de fondsspecifieke wensen ten aanzien van arbeidsongeschiktheid en partnerpensioen kunnen worden uitgevoerd.
- De overeenstemming die eind 2025 met de uitvoeringsorganisatie is bereikt over de migratie en bijbehorende migratieovereenkomst (ter afwikkeling van de huidige dienstverleningsovereenkomst).

Maatschappelijk verantwoord beleggen

Oordeel niet-uitvoerend bestuur: Mede naar aanleiding van nieuwe inzichten en inspiratie, opgedaan tijdens de jaarlijkse studiedag in september 2024, is besloten om het huidige MVB-beleid gedurende 2025 integraal te evalueren en waar mogelijk door te ontwikkelen. Belangrijke doelstellingen in dit verband zijn:

- MVB blijven benaderen vanuit de eigen overtuigingen en missie
- Deelnemers actief te blijven betrekken
- Samenwerking met gelijkgestemden te zoeken
- Minder te denken in beperkingen
- Focus en herkenbaarheid aan te brengen

Het niet-uitvoerend bestuur heeft de ontwikkelingen en initiatieven op dit gebied nauwgezet gevolgd, onder meer via participatie als toehoorder in de beleggingscommissie. Het niet-uitvoerend bestuur stelt naar tevredenheid vast dat de evaluatie van het huidige beleid met ondersteuning van een gespecialiseerd bureau is afgerond. Eind 2025 is een concept update van het MVB-beleid ter beschikking gesteld, waarin tevens rekening is gehouden met voorkeuren van deelnemers die het risicopreferentieonderzoek zijn

opgehaald. Ook is het beleid in lijn gebracht met centrale uitgangspunten van *Mensuram Bonam*¹. Deze conceptversie wordt momenteel verder doorontwikkeld en besproken in de diverse gremia. De definitieve conceptversie ziet het niet-uitvoerend bestuur te zijner tijd met belangstelling tegemoet.

315 Voorts is het niet-uitvoerend bestuur tevreden over het feit dat MVB-aspecten inmiddels standaard en
steeds nadrukkelijker op de agenda van de beleggingscommissie staan. Dit getuigt ervan dat dit onderwerp
de nodige aandacht krijgt en bewustwording creëert. In dit verband wordt ook positief geacht dat enkele
partijen zijn gevraagd om een vrijblijvend voorstel te doen voor een geheel nieuwe opzet van de
portefeuille, waarin rekening wordt gehouden met de kerkelijke uitgangspunten, zoals vastgelegd in het
320 concept MVB-beleid. Het niet-uitvoerend bestuur ziet uit naar de uitkomsten van deze voorstellen en het
advies omtrent de mogelijke implementatie daarvan. Tot slot stelt het niet-uitvoerend bestuur naar
tevredenheid vast dat in 2025 verschillende acties ondernomen zijn om via congressen met
gelijkgestemden in contact te komen om ervaringen uit te wisselen, ook met het oog op mogelijk te
ontplooien gezamenlijke initiatieven in de toekomst.

325 ***Algemeen oordeel inzake uitvoerend bestuur***

Het voorgaande betekent uiteraard niet dat overige onderwerpen buiten beeld van het intern toezicht in
2025 zijn gebleven. Het toezicht op de overige thema's die voortvloeien uit het normenkader zijn echter
zoveel mogelijk doelmatig ingestoken, waarbij het niet-uitvoerend bestuur in zijn oordeel voor een groot
deel heeft geleund op de uitkomsten van reeds bestaande controle- en rapportagelijnen vanuit het
330 uitvoerend bestuur, te weten:

- Notulen uitvoerend bestuur (de notulen van het uitvoerend bestuur staan via de portal van het PNB
voor het uitvoerend bestuur beschikbaar. Deze notulen worden in de bestuursvergaderingen aan de
orde gesteld en besproken. Aldus is het niet-uitvoerend bestuur op de hoogte van hetgeen tijdens
uitvoerend bestuursvergaderingen besproken en besloten wordt, hetgeen zijn toezichthoudende taak
335 ten goede komt.)
- IRM-kwartaalrapportages met daarin opgenomen de 1ste-lijns en 2de-lijns input van het uitvoerend
bestuur
- De verantwoording vanuit het uitvoerend bestuur tijdens bestuursvergadering aan de hand van:
 - De voortgang en realisatie van de geplande activiteiten zoals door het jaar heen bijgehouden
340 in de (strategische) jaarplannen 2025
 - De terugkoppeling van de uitkomsten van de beoordelingen van dienstverleners
 - De realisatie van kosten door het jaar heen en sturing hierop

Op basis van deze informatie en tussentijdse afstemmingen met het uitvoerend bestuur en individuele
345 bestuurders kijkt het niet-uitvoerend bestuur met waardering terug op de wijze waarop het uitvoerend
bestuur in het afgelopen jaar invulling heeft gegeven aan zijn taken en verantwoordelijkheden. Het
uitvoerend bestuur heeft met zorgvuldigheid, transparantie en een duidelijke focus op zowel de reguliere
werkzaamheden als de voorbereiding in het kader van de transitie gehandeld. Het niet-uitvoerend bestuur
constateert dat PNB onder leiding van het uitvoerend bestuur belangrijke stappen heeft gezet en spreekt
350 zijn vertrouwen en waardering uit voor de bereikte resultaten en de professionele inzet gedurende het
gehele jaar.

¹ Betreft een eind 202 door de Pauselijke Academie voor Sociale Wetenschappen gepubliceerde document. Doel van dit document is
instellingen en individuen te helpen investeren, rekening houdend met de waarden van hun geloof.

Bevindingen Auditcommissie

De niet-uitvoerende bestuurders worden bij hun toezichthoudende taak ondersteund door een Auditcommissie. De algemene wettelijke opdracht van de Auditcommissie is nader vastgelegd in het reglement Auditcommissie. De Auditcommissie ondersteunt het intern toezicht door een gericht en diepgaand onderzoek naar de samenhang en uitvoering van het beleid. De Auditcommissie is naast haar wettelijke taak betrokken bij de vervulling van het sleutelfunctiehouderschap interne audit. Uit dien hoofde adviseert zij de sleutelfunctiehouder over het audit(jaar)plan, de opdrachtbrieven en de periodieke rapportages aan het bestuur.

De Auditcommissie heeft voorts een eigen rapportage opgesteld over 2025. Deze rapportage is op 4 maart 2026 voorbesproken met het uitvoerend bestuur in aanwezigheid van een delegatie van het niet-uitvoerend bestuur. Vervolgens is deze rapportage formeel besproken tijdens het overleg van het niet-uitvoerend bestuur met de Auditcommissie op 18 maart 2026.

Uiteenzetting adviezen Auditcommissie

De niet-uitvoerende bestuurders stellen naar tevredenheid vast dat de Auditcommissie zich in zijn algemeenheid goed kan vinden in de wijze waarop het bestuur inclusief het intern toezicht in 2025 heeft gefunctioneerd. Er is geen sprake van zwaarwegende bevindingen die acute aandacht behoeven. Het niet-uitvoerend bestuur deelt de conclusies uit het rapport en neemt de aanbevelingen over. Het uitvoerend bestuur wordt gevraagd om hierop te reageren. Dit zijn kort samengevat de belangrijkste aanbevelingen:

Aanbeveling
Het verbeterpunt uit de ERB 2024 met betrekking tot het opnemen van een expliciete risicoparagraaf in de bestuursnotulen is in 2025 zichtbaarder geworden. Tegelijkertijd constateert de Auditcommissie dat de bestuurlijke duiding van deze risicoparagrafen nog wisselend van kwaliteit is en niet altijd voldoende diepgang kent. Hier ligt ruimte voor verdere professionalisering en uniformering, zodat risico's consequenter en explicieter worden betrokken bij de besluitvorming.
Besproken is dat hoewel het fonds passief belegt en besluitvorming voornamelijk gebaseerd is op het strategisch beleid, er wel behoefte is aan het vormen van een visie op de marktontwikkelingen, mede ten behoeve van het hebben van inzicht in risicoscenario's. Dit lijkt in contradictie te zijn tussen de huidige investment beliefs en de wensen van het fonds. De vraag die hierbij gesteld kan worden, is of de 'investment beliefs' nog passend zijn.
Daarnaast is gebleken dat het fonds begin 2025 op het terrein van actuariële ondersteuning vanuit AZL tegen knelpunten is aangelopen. Zowel het kennisniveau als de capaciteitsdruk bij deze dienstverlener vormen aandachtspunten, waarbij ook de afhankelijkheid van AZL nadrukkelijk in beeld blijft. Deze bevinding onderstreept tevens dat er ruimte is voor verdere verbetering in de explicitering en weging van risico's in de bestuurlijke besluitvorming.
Voorts wordt opgemerkt dat communicatie richting de transitie steeds belangrijker wordt en daardoor frequenter en structureler aandacht behoeft binnen de vergaderingen van het uitvoerend bestuur.
Tot slot vraagt de samenwerking tussen de opdrachtgever en het pensioenfonds op het gebied van informatievoorziening om nadere aandacht. Gezien de gebruikelijke informatiekanalen binnen de kerkelijke wereld, waar informatie veelal via de bisschoppen wordt gedeeld, kan worden verkend of en hoe deze structuur beter kan worden benut ter versterking van de onderlinge afstemming en communicatie.

De niet-uitvoerende bestuurders spreken hun tevredenheid uit over het door de Auditcommissie uitgebrachte rapport. Zij waarderen in het bijzonder de vernieuwde invulling van de rol van de Auditcommissie in de gewijzigde samenstelling. De gehanteerde jaarlijkse cyclus, waarin de wettelijke toezichtsthema's worden verdeeld over vier afzonderlijke vergaderingen, wordt als effectief en prettig ervaren.

380 Het niet-uitvoerend bestuur dankt de Auditcommissie voor haar inzet en de constructieve samenwerking
in 2025 en ziet uit naar een voortzetting daarvan in het komende jaar.

Toezichtthema's komend jaar

385 Het niet-uitvoerend bestuur heeft zoals hiervoor aangegeven een toezichtvisie opgesteld en enkele
speerpunten geformuleerd die een centrale betekenis zullen hebben voor het toezicht in 2026. Het niet-
uitvoerend bestuur legt bij de uitoefening van zijn taak in 2026, gelet op de drukke transitiefase waarin het
pensioenfonds zich momenteel nog steeds bevindt, in volgorde van prioriteit, de nadruk en focus op twee
specifieke toezichtthema's (in lijn met de thema's van 2025):

1) Beheerste Wtp-transitie

390 Gedurende 2026 zal er op verschillende onderdelen rond de Wtp belangrijke voortgang geboekt moeten
worden om een zorgvuldige en weloverwogen implementatie, in lijn met de vastgestelde tijdslijnen
(uiterlijke indiening invaardossier is 31 december 2026), mogelijk te maken. Het niet-uitvoerend bestuur
heeft dan ook besloten dat de implementatie van de Wtp en alles wat daarbij hoort opnieuw op prioriteit
nummer 1 van het intern toezicht in 2026 dient te staan.

395 Bij de concrete vormgeving van het intern toezicht op dit onderwerp wordt sinds 2025 gebruik gemaakt
van het algemene beoordelingskader Wtp dat door de Vereniging van Intern Toezicht (VITP) is aangereikt.

400 Dit beoordelingskader is in de vergadering van 9 april 2025 van het niet-uitvoerend bestuur vertaald naar
een fondsspecifiek beoordelingskader en inmiddels voor een groot deel ingevuld. In 2026 zullen de diverse
subthema's, rekening houdend met de fondsspecifieke Wtp-planning, verder beoordeeld worden, hierbij zal
de deelnemercommunicatie als specifiek onderwerp aan de orde komen. Ook in 2026 staan diverse extra
overleggen van het niet-uitvoerend bestuur gepland, hetgeen de eigen verantwoordelijkheid van het niet-
uitvoerend bestuur met het oog op de transitie goed en aantoonbaar tot uitdrukking zal brengen.

405 **2) Doorontwikkeling MVB-beleid**
Het niet-uitvoerend bestuur zal de ontwikkelingen en initiatieven op dit gebied nauwgezet blijven volgen
en het uitvoerend bestuur en de beleggingscommissie in dit traject met raad terzijde staan.

410 Het voorgaande betekent uiteraard niet dat overige onderwerpen, voortkomend uit het bestuurlijk jaarplan
2026 en strategisch beleidsplan 2026-2028, buiten beeld van het intern toezicht in 2026 blijven. Het
toezicht op de overige thema's die hieruit c.q. uit het normenkader intern toezicht voortvloeien wordt
echter zoveel mogelijk doelmatig ingestoken, waarbij het niet-uitvoerend bestuur in zijn oordeel ook zal
leunen op de uitkomsten van reeds bestaande en hiervoor omschreven controlelijnen.

415

Utrecht, 18 maart 2026

420 J.P.B. Brand (voorzitter)
M.W.G. Dorssers (namens de actieve deelnemers)
A.P.H. Meijers (namens de bisdommen)
J.H.G.M. Teeuwen (namens pensioengerechtigden)
P.J. Vergroesen (namens de bisdommen, sleutelfunctiehouder interne audit)